

I

(Lagstiftningsakter)

DIREKTIV

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 2011/98/EU

av den 13 december 2011

om ett enda ansökningsförfarande för ett kombinerat tillstånd för tredjelandsmedborgare att vistas och arbeta på en medlemsstats territorium och om en gemensam uppsättning rättigheter för arbetstagare från tredjeland som vistas lagligen i en medlemsstat

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR
ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktions-
sätt, särskilt artikel 79.2 a - b,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommit-
téns yttrande ⁽¹⁾,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande ⁽²⁾,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ⁽³⁾, och

av följande skäl:

(1) För att gradvis upprätta ett område med frihet, säkerhet och rättvisa föreskrivs i fördraget om Europeiska unionens funktionsätt (EUF-fördraget) att det ska beslutas om åtgärder som rör asyl, invandring och skydd av rättigheter för tredjelandsmedborgare.

(2) Europeiska rådet erkände vid sitt särskilda möte i Tammerfors den 15–16 oktober 1999 behovet av harmonisering av nationell rätt om villkoren för rätt till inresa och vistelse för tredjelandsmedborgare. Europeiska rådet konstaterade i detta sammanhang särskilt att Europeiska

unionen bör säkerställa en rättvis behandling av tredjelandsmedborgare som lagligen vistas på medlemsstaternas territorium och att en mer kraftfull integrationspolitik bör syfta till att ge dem rättigheter och skyldigheter som är jämförbara med unionsmedborgarnas. Europeiska rådet uppmanade därför rådet att anta de rättsliga instrumenten, på grundval av förslag från kommissionen. Behovet av att uppnå de mål som fastställdes vid mötet i Tammerfors bekräftades i Stockholmsprogrammet, som antogs av Europeiska rådet vid dess möte den 10 och 11 december 2009.

(3) Bestämmelser om ett enda ansökningsförfarande, som leder till ett kombinerat tillstånd, som i en enda administrativ handling omfattar såväl uppehållstillstånd som arbetstillstånd, kommer att bidra till att förenkla och harmonisera de regler som för närvarande gäller i medlemsstaterna. Sådana förenklingar av förfarandena har redan införts av flera medlemsstater och har lett till effektivare förfaranden för både migranterna och deras arbetsgivare och har underlättat kontroller av lagligheten i deras vistelse och anställning.

(4) För att möjliggöra den första inresan till sina territorier bör medlemsstaterna kunna utfärda ett kombinerat tillstånd eller, om de utfärdar kombinerade tillstånd endast efter inresa, en visering. Medlemsstaterna bör utfärda sådana kombinerade tillstånd eller viseringar skyndsamt.

(5) En uppsättning regler för förfarandet för handläggning av ansökan om ett kombinerat tillstånd bör fastställas. Förfarandet bör vara effektivt och genomförbart, med beaktande av den normala arbetsbelastningen vid medlemsstaternas myndigheter, samt öppet och rättvist, så att de berörda personerna ges adekvat rättssäkerhet.

⁽¹⁾ EUT C 27, 3.2.2009, s. 114.

⁽²⁾ EUT C 257, 9.10.2008, s. 20.

⁽³⁾ Europaparlamentets ståndpunkt av den 24 mars 2011 (ännu ej offentliggjord i EUT) och rådets ståndpunkt vid första behandlingen av den 24 november 2011 (ännu ej offentliggjord i EUT). Europaparlamentets ståndpunkt av den 13 december 2011 (ännu ej offentliggjord i EUT).

(6) Bestämmelserna i detta direktiv bör inte påverka medlemsstaternas behörighet att reglera inresa, inklusive omfattningen av arbetskraftsinvandringen från tredjeländer.

- (7) Utstationerade tredjelandsmedborgare bör inte omfattas av detta direktiv. Detta bör inte hindra att tredjelandsmedborgare som är lagligen bosatta och lagligen arbetar i en medlemsstat och som utstationeras till en annan medlemsstat fortsatt behandlas likadant som ursprungsmedlemsstatens medborgare under den tid utstationeringen varar vad avser de anställningsvillkor som inte påverkas av tillämpningen av Europaparlamentets och rådets direktiv 96/71/EG av den 16 december 1996 om utstationering av arbetstagare i samband med tillhandahållande av tjänster⁽¹⁾.
- (8) Tredjelandsmedborgare som har beviljats ställning som varaktigt bosatta i enlighet med rådets direktiv 2003/109/EG av den 25 november 2003 om varaktigt bosatta tredjelandsmedborgares ställning⁽²⁾ bör inte omfattas av detta direktiv med hänsyn till deras mer privilegierade ställning och deras särskilda typ av uppehållstillstånd, "EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta".
- (9) Tredjelandsmedborgare som har beviljats inresa till en medlemsstats territorium för säsongarbete bör inte omfattas av detta direktiv med hänsyn till att deras ställning är av tillfällig art.
- (10) Medlemsstaternas skyldighet att fastställa om ansökan ska göras av en tredjelandsmedborgare eller av dennes arbetsgivare bör inte påverka de arrangemang enligt vilka båda dessa ska medverka i förfarandet. Medlemsstaten bör besluta huruvida ansökan om ett kombinerat tillstånd ska göras i den mottagande medlemsstaten eller från ett tredjeländ. I de fall en tredjelandsmedborgare inte får göra en ansökan från ett tredjeländ, bör medlemsstaterna se till att ansökan kan göras av arbetsgivaren i den mottagande medlemsstaten.
- (11) Direktivets bestämmelser om ett enda ansökningsförfarande och om kombinerat tillstånd bör inte avse enhetliga viseringar eller viseringar för längre vistelse.
- (12) Att en behörig myndighet utses enligt detta direktiv bör inte påverka den roll och det ansvar som andra myndigheter och i förekommande fall arbetsmarknadens parter har i fråga om att pröva och fatta beslut om ansökan.
- (13) Tidsfristen för att fatta ett beslut om ansökan bör inte innebära den tid som är nödvändig för erkännande av yrkeskvalifikationer eller för utfärdande av en visering. Detta direktiv bör inte påverka nationella förfaranden för erkännande av examensbevis.
- (14) Det kombinerade tillståndet bör utformas i enlighet med rådets förordning (EG) nr 1030/2002 av den 13 juni 2002 om en enhetlig utformning av uppehållstillstånd för medborgare i tredjeländ⁽³⁾, vilket gör det möjligt för medlemsstaterna att föra in ytterligare uppgifter, i synnerhet uppgifter om huruvida personen har tillstånd att arbeta eller inte. Bland annat för att uppnå en bättre kontroll av invandringen bör medlemsstaterna inte endast i det kombinerade tillståndet, utan även i andra uppehållstillstånd som utfärdas, lämna upplysningar om arbetstillstånd, oberoende av vilken typ av tillstånd eller uppehållshandling som har legat till grund för att tredjelandsmedborgaren har beviljats inresa till medlemsstatens territorium och fått tillträde till arbetsmarknaden i medlemsstaten.
- (15) Bestämmelserna i detta direktiv om uppehållstillstånd för andra ändamål än arbete bör endast tillämpas i fråga om tillståndets utformning och inte påverka unionsbestämmelser eller nationella bestämmelser som rör förfaranden för att bevilja inresa och vistelse och förfaranden för att utfärda sådana tillstånd.
- (16) Bestämmelserna i detta direktiv om ett kombinerat tillstånd och om uppehållstillstånd som utfärdas för andra ändamål än arbete bör inte hindra medlemsstaterna från att utfärda kompletterande pappershandlingar för att kunna ge mer exakt information om anställningsförhållandet, när det på uppehållstillståndet inte finns tillräckligt med plats. Sådana handlingar kan tjäna till att förhindra utnyttjande av tredjelandsmedborgare och bekämpa olaglig anställning men bör vara frivilligt för medlemsstaterna och inte ersätta ett arbetstillstånd, vilket därmed skulle äventyra idén med ett kombinerat tillstånd. De tekniska möjligheter som erbjuds genom artikel 4 i förordning (EG) nr 1030/2002 och punkt a 16 i dess bilaga, kan också användas för att lagra sådana uppgifter på elektronisk väg.
- (17) De villkor och kriterier som kan ligga till grund för att en ansökan om ett kombinerat tillstånd eller om ändring eller förlängning av ett kombinerat tillstånd avslås, eller som kan ligga till grund för ett återkallande av ett kombinerat tillstånd, bör vara objektiva och fastställda i den nationella lagstiftningen, inbegripet skyldigheten att iakttä principen om unionsföreträde, som särskilt uttrycks i de relevanta bestämmelserna i anslutningsakterna från år 2003 och 2005. Beslut om avslag och återkallande bör vara vederbörligen motiverade.
- (18) Tredjelandsmedborgare som innehar en giltig resehandling och ett kombinerat tillstånd som har utfärdats av en medlemsstat som tillämpar Schengenregelverket fullt ut bör få tillstånd att resa in och röra sig fritt på de medlemsstaters territorium som tillämpar Schengenregelverket fullt ut under en period av högst tre månader under en sexmånadersperiod i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 562/2006 av den 15 mars 2006 om en gemenskapskodex om gränspassage för

(1) EGT L 18, 21.1.1997, s. 1.

(2) EUT L 16, 23.1.2004, s. 44.

(3) EGT L 157, 15.6.2002, s. 1.

personer (kodex om Schengengränserna)⁽¹⁾ och artikel 21 i konventionen om tillämpning av Schengenavtalet av den 14 juni 1985 mellan regeringarna i Beneluxstaterna, Förbundsrepubliken Tyskland och Republiken Frankrike om gradvis avskaffande av kontroller vid de gemensamma gränserna⁽²⁾ (Schengenkonventionen).

(19) I avsaknad av horisontell unionslagstiftning har tredjelandsmedborgare olika rättigheter beroende på i vilken medlemsstat de arbetar och vilken nationalitet de har. För att vidareutveckla en konsekvent invandringspolitik och minska skillnaderna i rättigheter mellan unionsmedborgare och tredjelandsmedborgare som arbetar lagligen i en medlemsstat, och för att komplettera de befintliga reglerna om invandring bör det fastställas en uppsättning rättigheter, för att särskilt precisera de områden på vilka arbetstagare från tredjeland som har rest in lagligen i en medlemsstat, men ännu inte har ställning som varaktigt bosatta, ges samma rättigheter som medlemsstatens egna medborgare. Avsikten med dessa bestämmelser är att skapa ett minimum av likvärdiga förutsättningar inom unionen, erkänna att sådana tredjelandsmedborgare genom sitt arbete och genom sina skattebetalningar bidrar till unionens ekonomi samt motverka orättvis konkurrens mellan en medlemsstats egna medborgare och tredjelandsmedborgare till följd av ett eventuellt utnyttjande av de sistnämnda. Utan att det påverkar tolkningen av begreppet *anställningsförhållande* i annan unionsrätt bör den definition av *arbetstagare från tredjeland* som fastställs i detta direktiv avse en tredjelandsmedborgare som har beviljats inresa till en medlemsstats territorium och som är lagligen bosatt där och har tillstånd att arbeta där som anställd enligt nationell rätt och/eller praxis i den medlemsstaten.

(20) Alla tredjelandsmedborgare som lagligen vistas och arbetar i en medlemsstat bör omfattas av åtminstone en gemensam uppsättning rättigheter som baseras på likabehandling med medborgarna i deras mottagande medlemsstat, oberoende av för vilket ändamål eller på vilken grund de ursprungligen beviljades inresa. Rätten till likabehandling på de områden som anges i detta direktiv bör inte endast omfatta tredjelandsmedborgare som har beviljats inresa till en medlemsstat för arbete, utan även dem som har beviljats inresa för andra ändamål och som har fått tillträde till den medlemsstatens arbetsmarknad i enlighet med andra bestämmelser i unionsrätten eller i nationell rätt, inbegripet familjemedlemmar till en tredjelandsmedborgare som har beviljats inresa i medlemsstaten enligt rådets direktiv 2003/86/EG av den 22 september 2003 om rätt till familjeåterförening⁽³⁾, tredjelandsmedborgare som beviljats inresa till en medlemsstats territorium enligt rådets direktiv 2004/114/EG av den 13 december 2004 om villkoren för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse för studier, elevutbyte, oavlönad yrkesutbildning eller volontärarbete⁽⁴⁾ och forskare som har beviljats inresa enligt rådets direktiv

2005/71/EG av den 12 oktober 2005 om ett särskilt förfarande för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse i forskningssyfte⁽⁵⁾.

(21) Rätten till likabehandling på vissa angivna områden bör vara strikt kopplad till att tredjelandsmedborgaren vistas lagligen och har fått tillträde till arbetsmarknaden i en medlemsstat, vilket framgår av det kombinerade tillstånd som ger rätt att vistas och arbeta och av uppehållstillstånd som har utfärdats för andra ändamål och som innehåller information om tillstånd att arbeta.

(22) De arbetsvillkor som avses i detta direktiv bör omfatta åtminstone lön, uppsägning, hälsa och säkerhet på arbetsplatsen, arbetstider och ledighet, med beaktande av gällande kollektivavtal.

(23) En medlemsstat bör erkänna yrkeskvalifikationer som en tredjelandsmedborgare har förvärvat i en annan medlemsstat på samma sätt som för unionsmedborgare och bör beakta kvalifikationer som har förvärvats i ett tredjeland i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer⁽⁶⁾. Den rätt till likabehandling som ges arbetstagare från tredjeland i fråga om erkännande av examensbevis, utbildningsbevis för teoretiska utbildningar och andra yrkeskvalifikationer i enlighet med relevanta nationella förfaranden bör inte påverka medlemsstaternas behörighet att bevilja sådana arbetstagare från tredjeland tillträde till sina arbetsmarknader.

(24) Arbetstagare från tredjeland bör åtnjuta likabehandling med avseende på social trygghet. I Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 av den 29 april 2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen⁽⁷⁾ anges grenar av social trygghet. Bestämmelserna om likabehandling i fråga om social trygghet i detta direktiv bör också vara tillämpliga på arbetstagare som medges inresa till en medlemsstat direkt från ett tredjeland. Detta direktiv bör dock inte tillerkänna arbetstagare från ett tredjeland fler rättigheter än de som redan föreskrivs i gällande unionsrätt på området social trygghet för tredjelandsmedborgare som har gränsöverskridande anknytning. Vidare bör direktivet inte tillerkänna rättigheter i situationer som inte omfattas av unionsrätten, såsom i förhållande till familjemedlemmar som är bosatta i ett tredjeland. Detta direktiv bör endast bevilja rättigheter för familjemedlemmar som i samband med familjeåterförening ansluter sig till en arbetstagare från tredjeland för att vistas i en medlemsstat eller för familjemedlemmar som redan vistas lagligen i den medlemsstaten.

⁽¹⁾ EUT L 105, 13.4.2006, s. 1.

⁽²⁾ EGT L 239, 22.9.2000, s. 19.

⁽³⁾ EUT L 251, 3.10.2003, s. 12.

⁽⁴⁾ EUT L 375, 23.12.2004, s. 12.

⁽⁵⁾ EUT L 289, 3.11.2005, s. 15.

⁽⁶⁾ EUT L 255, 30.9.2005, s. 22.

⁽⁷⁾ EUT L 166, 30.4.2004, s. 1.

- (25) Medlemsstaterna bör åtminstone säkerställa likabehandling för tredjelandsmedborgare som är anställda eller som efter en minimiperiod av anställning har registrerats som arbetslösa. Ingen begränsning av likabehandlingen i fråga om social trygghet enligt detta direktiv bör påverka de rättigheter som tillerkänns enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1231/2010 av den 24 november 2010 om utvidgning av förordning (EG) nr 883/2004 och förordning (EG) nr 987/2009 till att gälla de tredjelandsmedborgare som enbart på grund av sitt medborgarskap inte omfattas av dessa förordningar ⁽¹⁾.
- (26) Unionsrätten begränsar inte medlemsstaternas behörighet att utforma sina sociala trygghetssystem. I avsaknad av harmonisering på unionsnivå ankommer det följaktligen på varje medlemsstat att bestämma villkoren för beviljande av sociala trygghetsförmåner, förmånernas storlek och under hur lång tid som de ska utgå. Medlemsstaterna är vid utövandet av denna behörighet emellertid skyldiga att iakttä unionsrätten.
- (27) Likabehandling av arbetstagare från tredjeland bör inte avse sådana yrkesutbildningsåtgärder som finansieras genom sociala biståndssystem.
- (28) Detta direktiv bör tillämpas utan att det påverkar tillämpningen av förmånligare bestämmelser i unionsrätten och i tillämpliga internationella instrument.
- (29) Medlemsstaterna bör genomföra bestämmelserna i detta direktiv utan diskriminering på grund av kön, ras, hudfärg, etniskt eller socialt ursprung, genetiska särdrag, språk, religion eller övertygelse, politisk eller annan åskådning, tillhörighet till nationell minoritet, förmögenhet, börd, funktionshinder, ålder eller sexuell läggning, i enlighet med rådets direktiv 2000/43/EG av den 29 juni 2000 om genomförandet av principen om likabehandling av personer oavsett deras ras eller etniska ursprung ⁽²⁾ och rådets direktiv 2000/78/EG av den 27 november 2000 om inrättande av en allmän ram för likabehandling i arbetslivet ⁽³⁾.
- (30) Eftersom målen för detta direktiv, nämligen att fastställa ett enda ansökningsförfarande för utfärdande av ett kombinerat tillstånd för tredjelandsmedborgare att arbeta på en medlemsstats territorium och en gemensam uppsättning rättigheter för arbetstagare från tredjeland som vistas lagligen i en medlemsstat, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna och därför, på grund av åtgärdens omfattning och verkningar, bättre kan uppnås på unionsnivå, får unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget). I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.
- (31) Detta direktiv står i överensstämmelse med de grundläggande rättigheter och de principer som erkänns i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, i enlighet med artikel 6.1 i EU-fördraget.
- (32) I enlighet med den gemensamma politiska förklaringen från medlemsstaterna och kommissionen om förklarande dokument av den 28 september 2011 har medlemsstaterna åtagit sig att, i de fall detta är berättigat, låta anmälan av införlivandeåtgärder åtföljas av ett eller flera dokument som förklarar förhållandet mellan de olika delarna i direktivet och motsvarande delar i de nationella instrumenten för införlivande. Med avseende på detta direktiv anser lagstiftaren att översändandet av sådana dokument är berättigat.
- (33) I enlighet med artiklarna 1 och 2 i protokoll (nr 21) om Förenade kungarikets och Irlands ställning, fogat till EU-fördraget och EUF-fördraget, och utan att det påverkar tillämpningen av artikel 4 i det protokollet, deltar dessa medlemsstater inte i antagandet av detta direktiv, som inte är bindande för eller tillämpligt på dem.
- (34) I enlighet med artiklarna 1 och 2 i protokoll (nr 22) om Danmarks ställning, fogat till EU-fördraget och EUF-fördraget, deltar Danmark inte i antagandet av detta beslut, som inte är bindande för eller tillämpligt på Danmark.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 1

Syfte

1. I detta direktiv fastställs
 - a) ett enda ansökningsförfarande för utfärdande av ett kombinerat tillstånd för tredjelandsmedborgare att vistas och arbeta på en medlemsstats territorium, i syfte att förenkla förfarandena vid deras inresa och att underlätta kontrollen av deras ställning, och
 - b) en gemensam uppsättning rättigheter för arbetstagare från tredjeland som vistas lagligen i en medlemsstat, oavsett för vilket syfte de ursprungligen tillåts inresa till den medlemsstatens territorium, grundade på likabehandling i förhållande till den medlemsstatens medborgare.
2. Detta direktiv påverkar inte medlemsstaternas behörighet att bevilja tredjelandsmedborgares tillträde till sina arbetsmarknader.

⁽¹⁾ EUT L 344, 29.12.2010, s. 1.

⁽²⁾ EGT L 180, 19.7.2000, s. 22.

⁽³⁾ EGT L 303, 2.12.2000, s. 16.

Artikel 2

Definitioner

I detta direktiv gäller följande definitioner:

- a) tredjelandsmedborgare: en person som inte är unionsmedborgare i den mening som avses i artikel 20.1 i EUF-fördraget.
- b) arbetstagare från tredjeland: en tredjelandsmedborgare som har beviljats inresa till en medlemsstats territorium, lagligen vistas där och har tillstånd att arbeta som anställd enligt nationell rätt och/eller praxis i den medlemsstaten.
- c) kombinerat tillstånd: ett uppehållstillstånd som utfärdas av myndigheterna i en medlemsstat och som ger en tredjelandsmedborgare rätt att lagligen vistas på dess territorium för att arbeta där.
- d) ett enda ansökningsförfarande: ett förfarande som, på grundval av en enda ansökan om tillstånd att vistas och arbeta på en medlemsstats territorium som inges av en tredjelandsmedborgare eller dennes arbetsgivare, leder till ett beslut om denna ansökan om ett kombinerat tillstånd.
- b) som, i likhet med sina familjemedlemmar och oavsett medborgarskap, har rätt till fri rörlighet motsvarande unionsmedborgares rättigheter enligt avtal mellan antingen unionen och medlemsstaterna eller unionen och tredjeländer,
- c) som är utstationerade, så länge som de är utstationerade,
- d) som har ansökt om eller beviljats inresa till en medlemsstats territorium för att arbeta i egenskap av personer som förflyttas inom företag,
- e) som har ansökt om eller beviljats inresa till en medlemsstats territorium som säsongarbetare eller au pairer,
- f) som har rätt att vistas i en medlemsstat på grundval av tillfälligt skydd eller som har ansökt om rätt till vistelse där på den grunden och väntar på ett beslut om sin ställning,
- g) som åtnjuter internationellt skydd enligt rådets direktiv 2004/83/EG av den 29 april 2004 om miniminormer för när tredjelandsmedborgare eller statslösa personer ska betraktas som flyktingar eller som personer som av andra skäl behöver internationellt skydd samt om dessa personers rättsliga ställning och om innehållet i det beviljade skyddet⁽²⁾, eller har ansökt om internationellt skydd enligt det direktivet och vars ansökan ännu inte har lett till ett slutligt beslut,

Artikel 3

Tillämpningsområde

1. Detta direktiv är tillämpligt på

- a) tredjelandsmedborgare som ansöker om att få vistas i en medlemsstat för att arbeta,
- b) tredjelandsmedborgare som har beviljats inresa till en medlemsstat i andra syften än arbete i enlighet med unionsrätt eller nationell rätt, har tillstånd att arbeta och har ett uppehållstillstånd i enlighet med förordning (EG) nr 1030/2002, och
- c) tredjelandsmedborgare som har beviljats inresa till en medlemsstat för att arbeta i enlighet med unionsrätt eller nationell rätt.

2. Direktivet ska inte tillämpas på tredjelandsmedborgare

- a) som är familjemedlemmar till unionsmedborgare som har utövat eller som utövar sin rätt till fri rörlighet inom unionen i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/38/EG av den 29 april 2004 om unionsmedborgares och deras familjemedlemmars rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier⁽¹⁾,

- h) som åtnjuter skydd i enlighet med nationell rätt, internationella förpliktelser eller praxis i en medlemsstat eller har ansökt om skydd i enlighet med nationell rätt, internationella förpliktelser eller praxis i medlemsstaten och vilkas ansökan ännu inte har lett till ett slutligt beslut,
- i) som är varaktigt bosatta i enlighet med direktiv 2003/109/EG,
- j) vilkas avvisning eller utvisning har skjutits upp av faktiska eller rättsliga skäl,
- k) som har ansökt om eller beviljats inresa till en medlemsstats territorium som egenföretagare,
- l) som har ansökt om eller beviljats inresa för att arbeta som sjömän eller i någon annan kapacitet ombord på ett fartyg som är registrerat i en medlemsstat eller som seglar under en medlemsstats flagg.

3. Medlemsstaterna får besluta att kapitel II inte ska tillämpas på tredjelandsmedborgare som antingen beviljats tillstånd att arbeta på en medlemsstats territorium under högst sex månader eller har beviljats inresa till en medlemsstat för studier.

⁽¹⁾ EUT L 158, 30.4.2004, s. 77.

⁽²⁾ EUT L 304, 30.9.2004, s. 12.

4. Kapitel II ska inte tillämpas på tredjelandsmedborgare som har tillstånd att arbeta på grundval av en visering.

KAPITEL II

ETT ENDA ANSÖKNINGSFÖRFARANDE OCH ETT KOMBINERAT TILLSTÅND

Artikel 4

Ett enda ansökningsförfarande

1. En ansökan om ett kombinerat tillstånd, eller om ändring eller förlängning av ett kombinerat tillstånd ska ges in i ett enda ansökningsförfarande. Medlemsstaterna ska fastställa huruvida ansökningar om ett kombinerat tillstånd ska göras av tredjelandsmedborgaren eller av tredjelandsmedborgarens arbetsgivare. Medlemsstaterna får också besluta om att godta en ansökan från någon av dessa två. Om ansökan ska ges in av tredjelandsmedborgaren, ska medlemsstaterna tillåta att den ges in från ett tredjeland eller, om detta föreskrivs i nationell rätt, på den medlemsstats territorium där tredjelandsmedborgaren vistas.

2. Medlemsstaterna ska pröva en ansökan som gjorts enligt punkt 1 och fatta ett beslut om att utfärda, ändra eller förlänga det kombinerade tillståndet, om sökanden uppfyller de kriterier som anges i unionsrätten eller nationell rätt. Beslutet om att utfärda, ändra eller förlänga det kombinerade tillståndet ska utgöra en enda administrativ handling som omfattar både uppehållstillstånd och arbetstillstånd.

3. Det enda ansökningsförfarandet ska inte påverka det viseringsförfarande som kan krävas för den första inresan.

4. Om de föreskrivna villkoren är uppfyllda, ska medlemsstaterna utfärda ett kombinerat tillstånd till tredjelandsmedborgare som ansöker om inresa och till tredjelandsmedborgare som redan beviljats inresa och som efter det att de nationella genomförandebestämmelserna trätt i kraft ansöker om förlängning eller ändring av sitt uppehållstillstånd.

Artikel 5

Behörig myndighet

1. Medlemsstaterna ska utse den myndighet som ska vara behörig att ta emot ansökan och att utfärda det kombinerade tillståndet.

2. Den behöriga myndigheten ska fatta beslut om den fullständiga ansökan så snart som möjligt, och under alla omständigheter senast fyra månader från den dag då ansökan gavs in.

Den tidsfrist som anges i första stycket får i undantagsfall förlängas, om prövningen av ansökan är komplicerad.

Om inget beslut har fattats när tidsfristen i denna punkt löper ut, ska konsekvenserna fastställas i nationell rätt.

3. Den behöriga myndigheten ska skriftligen underrätta sökanden om beslutet i enlighet med förfarandena för underrättelser i relevant nationell lagstiftning.

4. Om de uppgifter eller handlingar som ges in till stöd för ansökan är ofullständiga enligt kriterierna i nationell rätt, ska den behöriga myndigheten skriftligen underrätta sökanden om vilka kompletterande uppgifter eller handlingar som krävs och fastställa en rimlig tidsfrist för deras inlämnande. Den tidsfrist som anges i punkt 2 ska upphöra att löpa fram till dess att den behöriga myndigheten eller andra relevanta myndigheter har mottagit de kompletterande uppgifter som krävs. Om dessa kompletterande uppgifter eller handlingar inte har lämnats inom tidsfristen, får den behöriga myndigheten avslå ansökan.

Artikel 6

Kombinerat tillstånd

1. Medlemsstaterna ska utfärda ett kombinerat tillstånd med användning av den enhetliga utformning som föreskrivs i förordning (EG) nr 1030/2002 och lämna upplysningar om arbetstillstånd i enlighet med vad som anges i punkt a 7.5–9 i den förordningens bilaga.

Medlemsstaterna får på papper ange ytterligare uppgifter rörande tredjelandsmedborgarens anställningsförhållanden (t.ex. arbetsgivarens namn och adress, arbetsplats, typ av arbete, arbetstid, lön) eller lagra sådana uppgifter på elektronisk väg såsom avses i artikel 4 i förordning (EG) nr 1030/2002 och punkt a 16 i dess bilaga.

2. Vid utfärdande av det kombinerade tillståndet ska medlemsstaterna inte utfärda några ytterligare tillstånd som bevis för att tillträde ges till arbetsmarknaden.

Artikel 7

Upphållstillstånd för andra ändamål än arbete

1. När medlemsstaterna utfärdar uppehållstillstånd i enlighet med förordning (EG) nr 1030/2002 ska de lämna upplysningar om rätten att arbeta, oberoende av vilken typ av tillstånd det är fråga om.

Medlemsstaterna får på papper ange ytterligare uppgifter rörande tredjelandsmedborgarens anställningsförhållanden (t.ex. arbetsgivarens namn och adress, arbetsplats, typ av arbete, arbetstid, lön) eller lagra sådana uppgifter på elektronisk väg såsom avses i artikel 4 i förordning (EG) nr 1030/2002 och punkt a 16 i dess bilaga.

2. Vid utfärdande av uppehållstillstånd i enlighet med förordning (EG) nr 1030/2002 ska medlemsstaterna inte utfärda några ytterligare tillstånd som bevis för att tillträde ges till arbetsmarknaden.

*Artikel 8***Förfarandegarantier**

1. Skälen för ett beslut om att avslå en ansökan om ett kombinerat tillstånd eller om ändring eller förlängning av ett kombinerat tillstånd eller om att återkalla ett kombinerat tillstånd, som fattas på grundval av kriterier som anges i unionsrätten eller nationell rätt ska lämnas i en skriftlig underrättelse.

2. Ett beslut om att avslå en ansökan om ett kombinerat tillstånd eller om ändring eller förlängning av ett kombinerat tillstånd eller om att återkalla ett kombinerat tillstånd ska kunna överklagas i den berörda medlemsstaten i enlighet med nationell rätt. I den skriftliga underrättelse som avses i punkt 1 ska det anges till vilken domstol eller administrativ myndighet den berörda personen kan överklaga och tidsfristen för detta.

3. En ansökan får anses som ej godtagbar på grund av antalet tredjelandsmedborgare som beviljas inresa för anställning och behöver på den grunden inte behandlas.

*Artikel 9***Tillgång till information**

Medlemsstaterna ska på begäran ge tredjelandsmedborgaren och den framtida arbetsgivaren adekvat information om vilka handlingar som krävs för att lämna in en fullständig ansökan.

*Artikel 10***Avgifter**

Medlemsstaterna får begära att sökande betalar avgifter, när det är lämpligt, för handläggningen av ansökningar i enlighet med detta direktiv. Avgiftsnivåerna ska i dessa fall vara proportionella och får bygga på principen om att avgifter ska motsvara de tjänster som faktiskt tillhandahålls för handläggning av ansökningar och utfärdandet av tillstånd.

*Artikel 11***Rättigheter som följer av det kombinerade tillståndet**

När ett kombinerat tillstånd har utfärdats i enlighet med nationell rätt, ska det under sin giltighetstid minst ge innehavaren rätt att

- a) resa in till och vistas på den medlemsstats territorium som utfärdat det kombinerade tillståndet, under förutsättning att innehavaren uppfyller alla villkor enligt nationell rätt för inresa och vistelse i landet,
- b) ha fritt tillträde till hela territoriet i den medlemsstat som utfärdar det kombinerade tillståndet, inom de gränser som föreskrivs i nationell rätt,
- c) bedriva den specifika yrkesverksamhet som medges enligt det kombinerade tillståndet i enlighet med nationell rätt,

- d) informeras om sina rättigheter som enligt detta direktiv och/eller nationell rätt följer av tillståndet.

KAPITEL III

RÄTT TILL LIKABEHANDLING*Artikel 12***Rätt till likabehandling**

1. Arbetstagare från tredjeland som avses i artikel 3.1 b och c ska åtnjuta likabehandling med medborgarna i den medlemsstat där de vistas när det gäller följande:

- a) Arbetsvillkor, inbegripet löne- och uppsägningsvillkor samt villkor som rör hälsa och säkerhet på arbetsplatsen.
- b) Föreningsfrihet och frihet att tillhöra en arbetstagar- eller arbetsgivarorganisation eller någon annan organisation vars medlemmar utövar ett visst yrke, inklusive de förmåner som sådana organisationer tillhandahåller, utan att det påverkar tillämpningen av nationella bestämmelser om allmän ordning och allmän säkerhet.
- c) Utbildning och yrkesutbildning.
- d) Erkännande av examensbevis, utbildningsbevis för teoretiska utbildningar och andra yrkeskvalifikationer i enlighet med relevanta nationella förfaranden.
- e) De grenar av social trygghet som definieras i förordning (EG) nr 883/2004.
- f) Skatteförmåner, om arbetstagaren anses ha sin skattemässiga hemvist i den berörda medlemsstaten.
- g) Tillgång till varor och tjänster och leveranser av allmänt tillgängliga varor och tjänster, inbegripet förfaranden för att erhålla bostad enligt nationell rätt, utan att detta påverkar avtalsfriheten i enlighet med unionsrätten och nationell rätt.
- h) Rådgivningstjänster som tillhandahålls av arbetsförmedlingar.

2. Medlemsstaterna får begränsa rätten till likabehandling genom att göra följande:

- a) Vad gäller punkt 1 c
 - i) begränsa dess tillämpning till de arbetstagare från tredjeland som har anställning eller har haft anställning och är registrerade som arbetslösa,
 - ii) undanta de arbetstagare från tredjeland som beviljats inresa till deras territorium i enlighet med direktiv 2004/114/EG,
 - iii) undanta stipendier, studiebidrag och studielån eller andra bidrag och lån,

- iv) fastställa specifika villkor i enlighet med nationell rätt, inbegripet krav på språkkunskaper och betalning av utbildningsavgifter, för tillträde till universitetsutbildning och annan högre utbildning och till yrkesutbildning som inte är direkt kopplad till det specifika arbete som anställningen avser.
- b) Vad gäller punkt 1 e genom att begränsa de rättigheter för arbetstagare från tredjeland som följer av den punkten, men inte begränsa sådana rättigheter för arbetstagare från tredjeland som är anställda eller har haft en anställning under en minimiperiod på sex månader och är registrerade som arbetslösa.

Medlemsstaterna får dessutom bestämma att punkt 1 e med avseende på familjeförmåner inte ska tillämpas på tredjelandsmedborgare som har fått tillstånd att arbeta i en medlemsstat för en period på högst sex månader, för tredjelandsmedborgare som har beviljats inresa och vistelse för studier eller för tredjelandsmedborgare som har tillstånd att arbeta på grundval av en visering.

- c) Vad gäller punkt 1 f, i fråga om skatteförmåner, begränsa dess tillämpning till fall där den registrerade eller stadigvarande hemvisten för de familjemedlemmar för vilka arbetstagaren från tredjeland ansöker om förmåner ligger inom den berörda medlemsstatens territorium.
- d) Vad gäller punkt 1 g
- i) begränsa dess tillämpning till de arbetstagare från tredjeland som har anställning,
- ii) begränsa tillgången till bostäder.

3. Den rätt till likabehandling som avses i punkt 1 ska inte påverka medlemsstaternas rätt att återkalla eller vägra att förlänga uppehållstillstånd som utfärdats enligt detta direktiv, uppehållstillstånd som utfärdats för andra ändamål än arbete eller andra tillstånd att arbeta i en medlemsstat.

4. Arbetstagare från tredjeland som flyttar till ett tredjeland, eller deras efterlevande som vistas i tredjeländer och som har rättigheter vilka härleds från arbetstagaren, ska avseende ålder, invaliditet eller död erhålla lagstadgad pension grundad på arbetstagarens tidigare anställning och förvärvad i enlighet med den lagstiftning som avses i artikel 3 i förordning (EG) nr 883/2004, på samma villkor och med samma sats som medborgarna i de berörda medlemsstaterna, när de flyttar till ett tredjeland.

KAPITEL IV

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 13

Förmånligare bestämmelser

1. Detta direktiv ska inte påverka tillämpningen av förmånligare bestämmelser i

- a) unionsrätten, inbegripet i bilaterala och multilaterala avtal mellan unionen eller unionen och dess medlemsstater å ena sidan och ett eller flera tredjeländer å andra sidan, eller
- b) bilaterala eller multilaterala avtal mellan en eller flera medlemsstater och ett eller flera tredjeländer.

2. Detta direktiv ska inte påverka medlemsstaternas rätt att anta eller behålla bestämmelser som är förmånligare för de personer som omfattas av direktivet.

Artikel 14

Information till allmänheten

Varje medlemsstat ska för allmänheten tillgängliggöra regelbundet uppdaterad information om villkoren för tredjelandsmedborgares inresa till och vistelse på dess territorium för att arbeta där.

Artikel 15

Rapportering

1. Kommissionen ska regelbundet och första gången senast den 25 december 2016 förelägga Europaparlamentet och rådet en rapport om tillämpningen av detta direktiv i medlemsstaterna och vid behov föreslå de ändringar som den anser nödvändiga.

2. Medlemsstaterna ska årligen och första gången senast den 25 december 2014 till kommissionen lämna statistik över det antal tredjelandsmedborgare för vilka ett kombinerat tillstånd har beviljats under föregående kalenderår, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 862/2007 av den 11 juli 2007 om gemenskapsstatistik över migration och internationellt skydd ⁽¹⁾.

Artikel 16

Införlivande

1. Medlemsstaterna ska senast den 25 december 2013 sätta i kraft de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv. De ska till kommissionen genast överlämna texten till dessa bestämmelser.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras ska varje medlemsstat själv utfärda.

2. Medlemsstaterna ska till kommissionen överlämna texten till de centrala bestämmelser i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

⁽¹⁾ EUT L 199, 31.7.2007, s. 23.

*Artikel 17***Ikraftträdande**

Detta direktiv träder i kraft dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

*Artikel 18***Adressater**

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna i enlighet med fördragen.

Utfärdat i Strasbourg den 13 december 2011.

På Europaparlamentets vägnar

J. BUZEK

Ordförande

På rådets vägnar

M. SZPUNAR

Ordförande
